

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช “...การศึกษา เป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้โดยสะดวก รวดเร็ว...” (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 จ : รองปกสมุดบันทึก)

จากพระบรมราโชวาทชี้ให้เห็นว่า การศึกษามีความหมาย 2 มิติ คือ มิติแรกเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ และมิติที่สองเป็นการพัฒนาในเรื่องของความคิด ความประพฤติ ทักษะ ค่านิยม และคุณธรรม ซึ่งทั้งสองความหมายแยกกันไม่ได้ จะต้องควบคู่กันไป เพราะถ้าบุคคลมีความรู้แต่ความประพฤติ ทักษะ ค่านิยม และคุณธรรมไม่ดี ไม่ถูกต้อง ย่อมจะนำไปสู่การใช้ความรู้ที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 กำหนดสิทธิทางการศึกษาไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาอบรมขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และมาตรา 81 กำหนดว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 14, 25)

การปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นการปฏิรูปการศึกษาไทยทั้งระบบ เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการเรียนรู้ การบริหารและการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ผลงานของการปฏิรูปศึกษาก่อให้เกิดนวัตกรรมสำคัญสามประการ คือ การบริหารโดยองค์คณะบุคคลทุกระดับ การจัดให้มีเขตพื้นที่การศึกษา และการบริหารแบบโรงเรียนเป็นฐาน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ดังปรากฏในบทบัญญัติมาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การกระจายอำนาจดังกล่าว จะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ ในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การศึกษาไทยที่กฎหมายกำหนดให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล ทั้งโรงเรียนของรัฐและเอกชน เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดโครงสร้างและระบบการบริหารการศึกษา โดยเฉพาะมาตรา 35 กำหนดว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34(2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล การที่มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้จัดการเรียนการสอนโดยตรง จำเป็นต้องมีอำนาจในการบริหาร และจัดการศึกษามากที่สุด และที่สำคัญสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ ยึดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นหลัก และบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาล มีความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้พร้อมทั้งสนองความต้องการของท้องถิ่น และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 40 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ (คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548 : <http://www.takarea1.com/sbm.htm>)

เพื่อเป็นการดำเนินการตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานและ กรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546 สาระสำคัญของกฎกระทรวงในสถานศึกษาขนาดเล็กให้มี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนเก้าคน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ ให้มี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ไม่เกิน หนึ่งคน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ หรือผู้แทนองค์กรศาสนา จำนวนหนึ่งรูปหรือหนึ่งคน สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก และจำนวนสองรูปหรือสองคนสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งคนสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กและจำนวนหกคนสำหรับสถานศึกษา ขนาดใหญ่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นกรรมการ และเลขานุการ ซึ่งกำหนดบทบาทหน้าที่ ไว้ 4 ด้าน ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการ บริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 9)

จากบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังกล่าวข้างต้นจึงถือว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นคณะบุคคลที่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและมีความ สำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและชุมชนเป็นอย่างมาก เพราะบทบาทหน้าที่ ที่กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องศึกษาวิเคราะห์ และทำความเข้าใจ ในบทบาทอย่างชัดเจน เป็นต้นว่า การให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของผู้เรียน ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งและการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา กำกับดูแลการ บริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) และ คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษา (อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา) กำหนด และปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจกรรมของสถานศึกษาตามที่ กฎหมาย ประกาศ กำหนด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีโรงเรียนที่อยู่ในเขตบริการซึ่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด 326 โรงเรียน เฉพาะที่อำเภอโกสุมพิสัย จำนวน 81 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 65 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 16 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนมีการบริหารงานในรูปคณะกรรมการที่มาจากบุคคลหลายฝ่าย หลายอาชีพและประสบการณ์ต่างกัน ซึ่งตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2523 เรียกว่า “การบริหารโดยองค์คณะบุคคล” สภาพการเป็นองค์คณะบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาจากอดีตถึงปัจจุบัน ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารจัดการแบบองค์คณะบุคคลในระดับสถานศึกษา คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังขาดความชัดเจนเรื่องบทบาทหน้าที่ของตนเองว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร และทำเพื่ออะไร บุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการส่วนใหญ่ได้รับการร้องขอจากสถานศึกษามากกว่าได้รับการคัดสรรจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ วิธีการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการยังขาดทักษะและประสบการณ์ สถานศึกษาส่วนหนึ่งยังคิดว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเพียงผู้สนับสนุน ด้านทรัพยากรทางการศึกษามากกว่าเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลที่เกิดขึ้น ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารขาดคุณภาพ จึงเป็นจุดอ่อนที่สำคัญของการบริหารจัดการ การนำข้อมูลไปใช้ในการพิจารณาของคณะกรรมการเพื่อการตัดสินใจการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานการศึกษาส่วนใหญ่อยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกและประสบการณ์เดิม ตลอดจนในอดีตสถานศึกษาขาดความคล่องตัวในการบริหาร ปัจจุบันสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีความคล่องตัวสูง สามารถบริหารกิจการได้ด้วยตนเอง แต่กรรมการสถานศึกษาบางส่วนยังขาดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 21 – 22)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้เป็นข้อเสนอต่อการวางแผนพัฒนาการศึกษา ส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน และสถานภาพ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย อยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย ที่มีขนาดโรงเรียนและสถานภาพต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย ตามบทบาทหน้าที่ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 13-16)

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารทั่วไป

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย
 จาก 81 โรงเรียน จำนวน 825 คน โดยจำแนกออกเป็น ดังนี้

1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 65 โรงเรียน โรงเรียนละ 9 คน รวมทั้งสิ้น
 585 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้แทนครู ได้จากผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนข้าราชการครูที่ได้รับ
 รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 130 คน

1.1.2 ผู้แทนชุมชน ได้จากผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือองค์กรศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 455 คน

1.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 16 โรงเรียน โรงเรียนละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน ประกอบด้วย

1.2.1 ผู้แทนครู ได้จากผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนข้าราชการครูที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 32 คน

1.2.2 ผู้แทนชุมชน ได้จากผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือองค์กรศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 208 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จำนวน 264 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 43)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

2.1.1 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น 2 ขนาด คือ ขนาดเล็ก และขนาดใหญ่

2.1.2 สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น

1) ผู้แทนครู ได้จากผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนข้าราชการครูที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

2) ผู้แทนชุมชน ได้จากผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือองค์กรศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546
2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งของผู้อำนวยการสถานศึกษา อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
3. ผู้แทนครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่สายการสอน และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
4. ผู้แทนชุมชน หมายถึง ผู้แทนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย
 - 4.1 ผู้แทนผู้ปกครอง หมายถึง ผู้แทนของผู้มีรายชื่อเป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนนั้น ๆ และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
 - 4.2 ผู้แทนองค์กรชุมชน หมายถึง ผู้แทนของชมรม สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน หรือกลุ่มบุคคลในรูปแบบอื่นใด ที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสาธารณะและมีที่ตั้งอยู่ในเขตบริการของโรงเรียนนั้น ๆ และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
 - 4.3 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ผู้แทนองค์กรบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรปกครองรูปแบบอื่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
 - 4.4 ผู้แทนศิษย์เก่า หมายถึง ผู้แทนของสมาคมศิษย์เก่า ชมรมศิษย์เก่า หรือบุคคลที่เคยศึกษาจากโรงเรียนนั้น ๆ และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
 - 4.5 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ทรงภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น ข้าราชการบำนาญ ข้าราชการอื่นนอกสังกัดสถานศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นของรัฐ เจ้าของหรือผู้บริหารสถานประกอบการทั้งในและนอกเขตบริการของโรงเรียนนั้น ๆ และได้

รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1

4.6 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือองค์กรศาสนา หมายถึง ผู้นำทางศาสนาในเขต บริการ ในอำเภอโกสุมพิสัย และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

5. บทบาท หมายถึง บทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547

6. ด้านวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผล มีประสิทธิภาพ

7. ด้านงบประมาณ หมายถึง การจัดการดำเนินการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้องตามระเบียบ ทันเวลาหรือเหตุการณ์

8. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานทุกด้าน

9. ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การดำเนินการในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร งานโรงเรียน

10. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดของโรงเรียนโดยการยี่คจำนวน นักเรียนของแต่ละโรงเรียนเป็นเกณฑ์ ดังนี้

10.1 โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน

10.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

11. อำเภอโกสุมพิสัย หมายถึง ส่วนการปกครองส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งที่ ขึ้นตรงต่อจังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา
ชั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และพื้นที่
ใกล้เคียงให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
2. เป็นข้อเสนอในการปรับปรุงและพัฒนางานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
ให้ดียิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University